

Kieliasiaain neuvottelukunta

Hallitusohjelmatavoitteet

2023–2027

Kansalliskielistrategian ja kielipoliittisen ohjelman tulisi toimia kielipoliitiikan perustana seuraavalla hallituskaudella. Kielellisten oikeuksien edistämisen ja Suomen kansalliskielten sekä kotoperäisten kielten vahvistamisen tulee olla pitkäjänteistä ja tavoitteellista. Monikielisyyttä tulee edistää, eikä kieliä tule asettaa vastakkain.

Kansalliskielten ja kotoperäisten kielten asema on turvattava

Kansalliskielistrategia viitoittaa kansalliskieliä koskevaa politiikkaa yli hallituskausien. Se on hallituksen kielipoliittinen tahdonilmaisu, joka koskee suomen ja ruotsin kieltä. Kielipoliittisessa ohjelmassa otetaan erityisesti huomioon saamen kielet, romanikieli, karjalan kieli ja viittomakielet.

Strategian ja ohjelman toimeenpano on parhaillaan käynnissä. Työ on jatkuvaa ja pitkäjänteistä.

Kansalliskielistrategia ja kielipoliittinen ohjelma luovat hyvän perustan kielellisten oikeuksien edistämiseksi tulevalla hallituskaudella. Kansalliskielistrategian tavoitteena on turvata, että Suomessa on jatkossakin kaksi elävää kansalliskieltä. Tarkoituksena on myös parantaa kieli-ilmapiriä. Kielipoliittisen ohjelman tavoitteita ovat kotoperäisten kielten suojaaminen, elvyttäminen, tukeminen ja vahvistaminen.

Keskeinen osa monikielistä kieliperintöämme ja yhteiskunnan toimivuutta ovat paikannimet, joista osa on perinnäisiä, kieliyhteisön käytössä vakiintuneita ja osa tietoisesti suunniteltuja. Paikannimien asianmukaisen suunnittelun ja yhtenäisen käytön turvaamiseksi tulisi säätää paikannimilaki, jollainen Suomesta vielä puuttuu yhtenä harvoista Euroopan maista.

Kansalliskielten ja kotoperäisten kielten merkitystä koulutuksessa tulee vahvistaa

Kansainvälistyminen ei saa johtaa kansalliskielten ja kotoperäisten kielten käytön ja opetuksen vähenemiseen. On kiinnitettävä enemmän huomiota siihen, että lasten ja nuorten taidot suomen tai ruotsin kielessä ovat hyvät. Opetuksen tulee olla kielitietoista ja näkyvää kaikissa kouluaineissa, koskien sekä kansalliskieliä että kotoperäisiä kieliä. Jokainen opettaja on kielenopettaja ja vastuussa oppilaan kielenkehityksestä.

Kielten merkitystä yliopistoihin ja korkeakouluihin pääsyssä tulisi vahvistaa siten, että kielten arvosanat antavat yhtä paljon pisteitä kuin matematiikka korkea-asteen koulutukseen pääsyssä. Tämä kannustaisi opiskelemaan enemmän kieliä. Tarkoituksena on edistää myönteistä suhtautumista kansalliskieliin ja parantaa opiskelijoiden suomen ja ruotsin kielen taitoa.